

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Jenei Márton ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek - a Balsai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. ifj. Balsai István ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és **II.r.alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2016. december 7. napján kelt 64.P.25.179/2016/6. számú ítélete ellen az I-II. rendű felperesek részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a II. rendű alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek részéről az I. rendű alperes által szerkesztett és a II. rendű alperes kiadásában megjelenő ... internetes hírportálon ...-én közölt a „...” című írásban közöltek miatt sajtó-helyreigazítás iránt előterjesztett kereseti kérelmet elutasította. Egyetemesen kötelezte a felpereseket, hogy fizessenek meg a II. rendű alperesnek 15 nap alatt 30.000 forint + áfa perköltséget, valamint az adóhatóság külön felhívására a Magyar Állam javára 36.000 forint eljárási illetéket.

Ítéletének indokolásában utalt az Smtv. 1. § 6-7. pontjára és 12. § (1) bekezdésére, a Ptk. 2:54. § (1) bekezdésében és 6:7. § (3) bekezdésében foglaltakra, a Pp. 342. § (1) bekezdésében írtakra és a PK 13. számú állásfoglalás I. pontjára, a 2015. évi CCXXII. törvény (Eüt.) 1. § 22. pontjára, továbbá az Európai Parlament és a Tanács 2014. július 23-ai 910/2014/EU rendelete 26. cikkére.

Megállapította, hogy az I. rendű alperes által szerkesztett ... sajtóterméknek, azon belül hírportálnak minősül, tartalma médiatartalom, mely vonatkozásában a helyreigazítás, mint jogorvoslati eszköz biztosított. Rögzítette azt is, hogy a per tárgyát képező médiatartalom a felpereseket lakóköznyezetük számára felismerhető módon, arcképük közlésével együtt szerepeltette, őket „...”

azonosította, erre tekintettel keresetösségi joguk fennáll.

Ezt követően vizsgálta, hogy a felperesek a kereset anyagi előfeltételét teljesítették-e, azaz helyreigazítási kérelemmel az előírt határidőben és módon éltek-e. Utalt arra, hogy a helyreigazítás írásban kérhető, a felperesi kérelem elektronikus okirati formában került előterjesztésre.

Rögzítette, hogy a Ptk. 6:7. § (3) bekezdése szerint írásba foglaltnak a jognyilatkozat akkor minősül, ha annak közlésére a jognyilatkozatban foglalt tartalom változatlan visszaidézésére, a nyilatkozatot tevő személyének és a nyilatkozat megtétele időpontjának azonosítására alkalmas formában került sor. Az elektronikus okiratok esetében pedig az írásbeliség követelménye akkor teljesül, ha az megfelel az elektronikus aláírásról szóló rendelkezéseknek. Utalt a BH2006.10.324. és a BH2012.12.517. számú eseti döntésekre és arra, hogy az ezen döntések meghozatala idejében hatályban volt 2001. évi XXXV. törvény 2016. július 1. napjával hatályon kívül helyezésre került, így a 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 22. pontja alkalmazandó, amely szerint fokozott biztonságú elektronikus aláírás az Európai Parlament és a Tanács 2014. július 23-ai 910/2014/EU rendelete 26. cikkében meghatározott követelményeknek megfelelő azon aláírás, mely kizárólag az aláíróhoz köthető, alkalmas az aláíró azonosítására, olyan elektronikus aláírás létrehozásához használt adatok felhasználásával hozták létre, amelyeket az aláíró nagy megbízhatósággal kizárólag saját maga használhat, illetve oly módon kapcsolódik azokhoz az adatokhoz, amelyeket aláírtak vele, hogy az adatok minden későbbi változása nyomon követhető.

Megállapította, hogy a perben ezen feltételek nem teljesülnek, a felperesek kérelme nincs ellátva fokozott biztonságú elektronikus aláírással, így az joghatályos nyilatkozatként nem értékelhető.

Az ítélettel szemben a felperesek éltek fellebbezéssel, melyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetüknek való helyt adást, másodlagosan ez elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására, újabb határozat hozatalára való utasítását kérték.

Előadásuk szerint az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:7. § (3) bekezdését nem vetette össze konkrét kérelmükkel és figyelmen kívül hagyta ugyanezen szakasz (2) bekezdésének rendelkezését, mely szerint ha a törvény eltérően nem rendelkezik, a jognyilatkozat akkor minősül írásba foglaltnak, ha a nyilatkozatát a nyilatkozó fél aláírta. Szintén nem tartalmazza az ítélet azt a tényt, hogy helyreigazítási kérelmük oly módon került e-mailben megküldésre az alperesek részére, hogy a jogi képviselőjük a helyreigazítási kérelmet tartalmazó levelét fizikailag tollal aláírta, bélyegzőlenyomatával ellátta és ezen aláírt, lepecsételt levelet szkennelte be és csatolta az e-mailhez. Azt a tényt is mellőzi az ítélet, hogy az alperes a tárgyaláson a levél kézhezvételét kifejezetten elismerte.

Az ítéleti megállapításokkal szemben tényként állapítható meg, hogy a jogi képviselő a helyreigazítási kérelmet tartalmazó levelét aláírta, így az a Ptk. 6:7. § (2) bekezdésében foglaltak szerint írásba foglaltnak minősül. Az aláírt, beszkennelt levél e-mailben való megküldésével az eredeti levél tartalma, küldője és a küldés ideje is egyértelműen azonosítható, arra is tekintettel, hogy a fizikailag aláírt levélben a felperesi jogi képviselő valamennyi elérhetősége és bélyegzőlenyomata is tökéletesen olvashatóan szerepel. Így a Ptk. 6:7. § (3) bekezdésében foglalt valamennyi feltétel egyértelműen teljesül, a kérelem írásba foglaltnak, az joghatályosan előterjesztettnek minősül.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság ítéletét egy nem létező szabályra, hatálytalan joggyakorlatra, illetve irreleváns jogszabályi rendelkezésekre alapította. Az elsőfokú határozatban idézett eseti döntésekben foglalt azon szabály, hogy az elektronikus okiratok esetén az írásbeliség követelménye akkor teljesül, ha az megfelel az elektronikus aláírásról szóló rendelkezéseknek, egészen egyszerűen nincs, nem létezik. A két jogeset olyan jogszabályon, a 2001. évi XXXV. törvény rendelkezésein alapul, amely már nincs hatályban, így rendelkezései jelen perben nem

alkalmazhatók. Különösen igaz ez a BH2006.10.324. számú jogesetre, ahol az elutasítás egyik oka az volt, hogy a helyreigazítási kérelem egyáltalán nem volt aláírva, jelen esetben pedig nem erről van szó. Minden valóságalapot nélkülöz az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a 2001. évi XXXV. törvény 2016. július 1-jével történő hatályon kívül helyezésére tekintettel a 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 22. pontja alkalmazandó. Az Eüt. által szabályozott elektronikus ügyintézés hatálya és így a minősített elektronikus aláírás használatának kötelező jellege ugyanis a perbeli felek magánjogi jellegű jogviszonyára egyáltalán nem terjed ki. Jellemző, hogy maga az elsőfokú bíróság sem tudott olyan jogszabályi rendelkezést citálni, melynek alapján az Eüt. rendelkezéseit a feleknek egymás közötti kommunikációjukban alkalmazni kellett volna.

Utaltak arra, hogy egyelőre az ügyvédeknek sem kötelező az elektronikus aláírás megléte, ilyen a jogi képviselőjüknek sincsen. Az elsőfokú bíróság álláspontja gyakorlatilag teljesen elzárna a jogosultakat attól, hogy helyreigazítási kérelmeiket jogi képviselő nélkül, saját maguk terjesszék elő. Annak elvárása, hogy minden magánszemély rendelkezzen minősített elektronikus aláírással, utópia. A jogosultak jogérvényesítésének ilyen korlátozása viszont kétséget kizáróan jogellenes volna.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a perbeli tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, így az elsőfokú határozatot a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezésben írtakra tekintettel a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá.

A Pp. 342. § (1) bekezdése egyértelmű abban, hogy az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti helyreigazítást az érintett személy, vagy szervezet a megadott 30 napos határidőn belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól, a sajtótermék szerkesztőségétől, vagy a hírügynökségtől.

A perbeli esetben a felperesek előzetes helyreigazítási kérelme olyan módon került megküldésre e-mailben az alperesek részére, hogy a felperesi jogi képviselő a helyreigazítási kérelmet tartalmazó levelét tollal aláírta, bélyegzőlenyomatával ellátta, ezen aláírt, lepecsételt levelet pedig beszkenyelte és csatolta az e-mailhez. Az e-mail azt tartalmazza, hogy a felperesi jogi képviselő ahhoz mellékelten küldi meg a helyreigazítási kérelmet, illetve az ügyre vonatkozó ügyvédi meghatalmazást. Maga az e-mail fokozott biztonságú elektronikus aláírással nincs ellátva.

Az alperesek a perben nem vitatták, hogy az e-mail részükre megküldésre került, azt azonban igen, hogy az megfelelne az írásbeliség követelményének, tekintettel arra, hogy sem az, sem a mellékleteként csatolt kérelem fokozott biztonságú elektronikus aláírást nem tartalmaz.

Ezen védekezésre tekintettel nem volt mellőzhető annak vizsgálata, hogy az alperesek részére eljuttatott elektronikus irat joghatás kiváltására alkalmas-e, vagy sem.

A 2001. évi XXXV. törvény (Eat.) 4. § (1) bekezdése alapján egyértelmű és következetes volt a bírói gyakorlat abban a tekintetben, hogy az e-mail útján továbbított helyreigazítási kérelem csak akkor felel meg az írásbeliség törvényi követelményének, ha fokozott biztonságú elektronikus aláírással látják el.

Az Eat.-ot az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (Eüt.) 121. § (1) bekezdés a) pontja 2016. július 1-jével hatályon kívül helyezte. A felperesek előzetes helyreigazítási kérelme ezen időpontot követően kelt, így az új

jogszabályi környezet alapján kellett állást foglalni abban a kérdésben, hogy a felperesek írásban kérték-e a helyreigazítást.

Az új Ptk. 6:7. § (2) bekezdése szerint ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a jognyilatkozat akkor minősül írásba foglaltnak, ha jognyilatkozatát a nyilatkozó fél aláírta.

A (3) bekezdés szerint írásba foglaltnak kell tekinteni a jognyilatkozatot akkor is, ha annak közlésére a jognyilatkozatban foglalt tartalom változatlan visszaidézésére, a nyilatkozattevő személyének és a nyilatkozat megtétele időpontjának azonosítására alkalmas formában kerül sor.

Az Eüt. 1. § 22. pontja szerint fokozott biztonságú elektronikus aláírás az eIDAS rendelet 3. cikkének 11. pontja szerinti aláírás.

A belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete (eIDAS) 3. cikk 11. pontja szerint fokozott biztonságú elektronikus aláírás az olyan elektronikus aláírás, amely megfelel a 26. cikkben meghatározott követelményeknek.

Az eIDAS rendelet 26. cikke értelmében pedig a fokozott biztonságú elektronikus aláírásnak az alábbi követelményeknek kell megfelelnie: a) kizárólag az aláíróhoz köthető, b) alkalmas az aláíró azonosítására, c) olyan elektronikus aláírás létrehozásához használt adatok felhasználásával hozzák létre, amelyeket az aláíró nagy megbízhatósággal kizárólag saját maga használhat, d) olyan módon kapcsolódik azokhoz az adatokhoz, amelyeket aláírtak vele, hogy az adatok minden későbbi változása nyomon követhető.

Az elektronikus aláírás olyan kriptográfiai kódolási eljárás, amelynek segítségével joghatás kiváltására alkalmas, akár a kézzel írott aláírással, vagy a közjegyző előtt tett aláírással egyenértékű bizonyító erejű dokumentum hozható létre a hatályos jogszabályok szerint. Az elektronikus levélben érkezett helyreigazítási kérelem vonatkozásában fontos garanciális követelmény az, hogy annak tartalma és a jogosulttól való származása kétséget kizáróan megállapítható legyen. A hitelesség hiánya azt jelenti, hogy a dokumentum nem alkalmas az akaratnyilatkozat megtételének, valódiságának és tartalma változatlanságának, hamisítatlanságának kétséget kizáró bizonyítására.

A fenti jogszabályi rendelkezések egybevetéséből megállapítható, hogy a korábbi szabályozással lefektetett követelményeket az új szabályozás nem írta felül.

A Ptk. 6:7. §-a az írásbeliség minimum követelményeit rögzíti, az elektronikus okirat vonatkozásában a feltétel az, hogy a jognyilatkozat közlésére az abban foglalt tartalom változatlan visszaidézésére, a nyilatkozattevő személyének és a nyilatkozat megtétele időpontjának azonosítására alkalmas formában kerüljön sor, azaz annak valódisága és hamisítatlansága igazolható legyen. A valódiság és a hamisítatlanság követelményének pedig az elektronikus okirat akkor felel meg, ha az Eüt. 1. § 22. pontjában foglalt - az abban felhívott eIDAS rendelet 3. cikk 11. pontjában, illetve 26. cikkében írtaknak megfelelő - fokozott biztonságú elektronikus aláírással látták el.

A perbeli esetben a helyreigazítási kérelem, valamint a megküldés módja együtt alkot egységet. A megküldésnek, illetve a megküldött okiratnak is meg kell felelnie az írásbeliség fenti követelményének. Írásba foglaltnak csupán a fokozott biztonságú aláírással ellátott elektronikus irat minősül és csak ennek alkalmazásával tehetők meg érvényesen elektronikus úton az írásbeli alakhoz kötött nyilatkozatok. Ennek megfelelően indifferens az, hogy az alperesek az e-mail megérkezését, átvételét elismerték-e, vagy sem, hiszen az e-mail, illetve az annak mellékleteként PDF kiterjesztésű fájlban megküldött helyreigazítási kérelem az írásbeliség követelményének nem felelt meg.

Preambuluma szerint az eIDAS rendelet célja a belső piacon végrehajtott elektronikus tranzakcióba vetett bizalom megerősítése, a polgárok, vállalkozások és a hatóságok közötti biztonságos elektronikus interakciók közös alapjainak kialakítása révén. Ez Eüt. is arra utal, hogy a törvény

megalkotására - többek között - a magánjogi jogviszonyok szélesebb körű elektronizálása érdekében került sor.

A fél érdekei ugyanakkor fokozott biztonságú elektronikus aláírás hiányában sem sérülnek, hiszen helyreigazítási kérelme a megadott határidőn belül postai úton is eljuttatható a sajtószervhez. A meghatározott 30 napon határidő pedig elegendő a postai kézbesítés esetleges hibáinak, hiányosságainak kiküszöbölésére is.

A felperesek fellebbezése eredményre nem vezetett, kötelesek ezért a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a II. rendű alperes részére másodfokú perköltség megfizetésre. A II. rendű alperes perköltsége jogi képviselőjének ügyvédi munkadíjából áll, melynek összegét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése szerint állapította meg.

A személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 48.000 forint másodfokú eljárási illetéket is a felperesek kötelesek megfizetni a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának megfelelően.

Budapest, 2017. március 21.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Hercsik Zita s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő